

TULBURĂRI MENTALE ÎN BOLI NEUROLOGICE

Cristina Boșcanean, Larisa Boronin

Conducător științific: Larisa Boronin

Catedra de sănătate mintală, psihologie medicală și psihoterapie, USMF „Nicolae Testemițanu”

Introducere. Articolul este consacrat simptomelor psihiatrice comorbide în bolile neurologice care aparțin celor două specialități – neuropsihiatriei și psihiatriei clinice. Diagnosticarea în timp a acestor afecțiuni este importantă pentru stabilirea unui tratament sigur și a unui prognostic pozitiv. **Scopul lucrării.** Studiul prezentării clinice și psihiatrice, simptomelor și sindroamelor în tulburările neurologice majore și minore. Au fost studiate problemele diagnosticului și tratamentul corect a tulburărilor psihice. **Material și metode.** Informațiile de cercetare au fost colectate din 60 de surse: PubMed, PubMedCentral/Advanced, Medline, Medscape, Reflist, Amboss, JamaNetwork, Lippincott, Annualreviews, CambridgeCore, ResearchGate, ScienceDirect și Google. Studiul publicațiilor sau rezumatele acestora au fost cercetate în limba română, engleză și germană, fiind luate în considerare doar articolele apărute în ultimii 23 de ani. **Rezultate.** Există o tendință spre delimitări fluctuante între aceste două specialități - psihiatrie și neurologie. Au fost studiate 14 nosologii neurologice, cu o gamă largă de simptome și sindroame psihice comorbide, caracteristice debutului tulburărilor psihice și consecințele funcționale ale acestora. Au fost studiați factorii de risc, etiologia și patogeniza bolilor neurologice cu simptome psihiatrice comorbide. Se observă un tablou clinic neuropsihopatologic comun, iar cele mai frecvente simptome și sindroame în bolile mentale și neurologice sunt: tulburări cognitive, mnestice și operaționale ale gândirii, conștiinței, personalității, percepției, stări de dispoziție. Studiul simptomelor clinice comune în bolile neurologice este important pentru medicii din diferite ramuri ale psihiatriei precum și neuropsihiatriei. **Concluzii.** Putem evidenția cele mai importante semne clinice comorbide manifestate în bolile psihice și neurologice precum: tulburări cognitive, de mișcare, mnestice, de gândire, de personalitate, conștiință alterată, stări de anxietate, labilitate emoțională, stări depresive, halucinații vizuale. **Cuvinte-cheie:** tulburări (psihice, neurocognitive), comorbiditate, simptome neuropsihiatrice.

MENTAL DISORDERS IN NEUROLOGICAL DISEASES

Cristina Boșcanean, Larisa Boronin

Scientific adviser: Larisa Boronin

Department of Mental Health, Medical Psychology and Psychotherapy, Nicolae Testemițanu University

Introduction. The article is devoted to comorbid psychiatric symptoms in neurological diseases belonging to the two specialties - neuropsychiatry and clinical psychiatry. Early diagnosis of these conditions is important for establishing a safe treatment and a positive prognosis. **Objective of the study.** The study of the clinical and psychiatric presentation, symptoms, and syndromes in major and minor neurological disorders. Issues in the correct diagnosis and treatment of psychiatric disorders were also studied. **Materials and Methods.** Research information was collected from 60 sources: PubMed, PubMedCentral/Advanced, Medline, Medscape, Reflist, Amboss, JamaNetwork, Lippincott, Annualreviews, CambridgeCore, ResearchGate, ScienceDirect and Google. The study of the publications or their summaries have been researched in Romanian, English and German and only articles published in the last 23 years have been taken into account. **Results.** There is a tendency towards fluctuating boundaries between the specialties - psychiatry and neurology. 14 neurological nosologies were studied, with a wide range of comorbid psychiatric symptoms and comorbid psychiatric syndromes that are characteristic to the onset of mental disorders and their functional consequences. The risk factors, etiology, and pathogenesis of neurological diseases with comorbid psychiatric symptoms were studied. A common neuropsychopathological clinical picture is observed. The most common symptoms and syndromes in mental and neurological diseases are cognitive, mnestic and operational disorders of thought, consciousness, personality, perception, and mood states. The study of common clinical symptoms in neurological pathologies is important for doctors from different branches of psychiatry as well as neuropsychiatry. **Conclusions.** We can highlight the most important comorbid clinical signs manifested in psychiatric and neurological diseases such as disorders (cognitive, movement, mnestic, thinking, and personality), altered consciousness, anxiety states, emotional lability, depressive states, and visual hallucinations. **Keywords:** disorders (mental, neurocognitive), comorbidity, of neuropsychiatric symptoms.